

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

№	Организация/ потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Асоциация на индустриалния капитал в България (чрез Портал за обществени консултации)	1. Не сме убедени в правилността и систематичното място на предложеното с § 12 изменение на чл. 637, нова ал. 7 по отношение на решенията на арбитражните производства по имуществени граждански и търговски дела срещу длъжника, постановени от момента на откриване на производството по несъстоятелност.	Приети	Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.
		2. Смятаме, че изискванията към синдиците в чл. 655, особено в ал. 1, т. 4 относно 5-годишния стаж по специалността, са недостатъчни.	Неприети.	Предложените изисквания в чл. 655, ал. 1 са съобразени с анализите и препоръките във връзка с дейността на синдиците. Търсен е балансиран подход и подобряване на ефективността.
		3. Относно чл. 760ж, ал. 1, т. 3 от проектозакона - не сме убедени, че погасяването на поне 1/3 от задълженията за срок от три години след датата на откриване на производството по несъстоятелност е оптимално.	Неприети.	Предложеният в чл. 760ж, ал. 1, т. 3 от законопроекта срок от 3 години е изцяло съобразен с изискванията на чл. 20, пар. 2 от Директива (ЕС) 1023/2019, както и с търсения баланс между интересите на кредиторите и длъжника.
2.	Асоциация на банките в България (чрез електронна поща)	1. По § 1 – промените в чл. 613: Срокът от 6 месеца, през който да е вписано седалището на длъжника изглеждане не достатъчно дълъг и предлагаме да е удължен до 1 година, тъй като обикновено финансовото състояние се оценява в такъв период.	Неприети.	Предложеният 6-месечен срок е съобразен с динамиката на общественно-икономическите отношения и свързаните с тях промени в дейността на бизнеса.
		2. По § 2 – промените в чл. 613а: Би могло да се обсъди и удължаване на сега предвидените срокове за обжалване на актовете и съобразяването им със сроковете за обжалване на ГПК.	Неприети.	Целта на промените на законопроекта е ускоряване на производството по несъстоятелност. Удължаването на сроковете за обжалване на актовете съобразно сроковете по ГПК е нецелесъобразно.
		3. По § 4 – промените в чл. 628, ал.4: Смятаме възможностите за кредиторите да предлагат план за	Неприети.	Предложението е свързано с ускоряване на производството по несъстоятелност и предотвратяване

	оздравяване и временен синдик са необходими, тъй като по никакъв начин не ощетяват другите страни в производството.		на неоснователното забавяне с искания на длъжника. Съгласно действащата разпоредба на чл. 698, ал. 1 ТЗ длъжникът и кредиторите имат право да предложат план след одобряване на списъка на приетите вземания. Временният синдик се назначава от съда с решението по чл. 630, ал. 1 ТЗ за откриване на производството по несъстоятелност, който не следва да бъде обвързан от предложението на длъжника. В този смисъл законопроекът не внася промени, които да ограничават правата на участниците в производството.
	4. По § 5 – промените в чл. 629: Според нас, срокът по чл. 629, ал. 4, който е 7-дневен за кредитора от обявяването на молбата на длъжника в търговския регистър, е твърде кратък, за да могат кредиторите да се присъединят ефективно в производството, иницирано от длъжника. От друга страна, с изменението на чл. 629, ал. 3, изр. първо е предвидено срокът за подаване на молбата на длъжника за откриване на производството по несъстоятелност да е до приключване на съдебното дирене в първа инстанция. Смятаме, че този срок трябва да е до края на първото заседание по делото, както е предвидено за всеки кредитор, който иска да се присъедини.	Приети частично.	Измененията са съобразени с препоръка № 14 в доклада по проекта „Реформа на рамката за несъстоятелност в България“ по Договор SRSS/SC2018/051 ЛОТ 1, сключен със Службата за подкрепа на структурните реформи към Европейската комисия, съгласно която е необходимо изменение на разпоредбата на член 629, за да бъдат предотвратени нежелани забавяния в резултат на повтарящи се молби и да бъде осигурено, че молбите на кредиторите са съединени и разглеждани в същото производство. Разглеждането на молби, подадени от кредитори, следва да бъде ограничен до случаите, в които съдът е отхвърлил молбата на длъжника. Съобразно предложението, срокът по чл. 629, ал. 4 от законопроекта, в който кредиторът може да се присъедини в производството, ще бъде удължен на 14-дневен.
	5. По § 6 – промените в чл. 629а: Спирането на изпълнителните производства по искане на длъжника като предварителна обезпечителна мярка не е приемливо за нас, тъй като създава възможност за злоупотреби и продължителен период от време, в който а се постигне спиране, без да е налице основание за това. Подобна възможност следва да бъде предвидена, но в рамките на производството по стабилизация.	Неприети.	Постановяването на предварителни обезпечителни мерки по чл. 629а, ал. 1 е предвидено като изключение, преди да е открито производството по несъстоятелност, с цел да се запази имуществото на длъжника. Следва да се отчита, че интерес от запазване на имуществото на длъжника имат не само кредиторите, но и самият длъжник, който може да иска оздравяване на предприятието си. Спирането е временна мярка, която има действие след подаването

			на молбата за откриване на производството по несъстоятелност до постановяване на решението за откриване на производството, което съгласно чл. 629, ал. 6 следва да стане в 3-месечен срок от подаване на молбата. Спирането за такъв срок не е продължително, поради което няма реален риск от засягане на интересите на кредиторите. Възприета е препоръка № 15 в доклада по проекта „Реформа на рамката за несъстоятелност в България“ по Договор SRSS/SC2018/051 ЛОТ 1, сключен със Службата за подкрепа на структурните реформи към Европейската комисия, относно изменение на разпоредбата на член 629.
	6. По § 7 – промените в чл. 630, ал. 1, т. 5: Считаме, че определеният до момента срок в чл. 685, ал. 1 ТЗ е прецизно съобразен. Ако се дава възможност на съда да определи по-кратък срок, това със сигурност би било в ущърб на кредиторите.	Приети частично.	Разпоредбата ще бъде редактирана за яснота, че не съдът, а законът в чл. 685, ал. 1 определя срока за предявяване на вземанията.
	7. По § 9 – промените в чл. 632, ал. 1: Предложената промяна, съгласно която производството по несъстоятелност може да се спира само веднъж, според нас е неоправдана. Въпросът не е само до това „да се избягва водене на продължителни и безпредметни производства по несъстоятелност“, а кое налага интересът на кредиторите да поддържат висящност на производство, от което няма практическа полза.	Приети частично.	Необходимостта от промяната е изследвана задълбочено и мотивирана. В чл. 632 се предвиждат промени, насочени към ограничаване на продължителността на производството по несъстоятелност, в случаите когато длъжникът няма имущество или то е недостатъчно да покрие разносните за производството по несъстоятелност и паричните средства за тези разноси не са авансирани от заинтересованите лица. С оглед постигане на баланс на засегнатите интереси, предложената разпоредба на чл. 632, ал. 1 се прецизира - спиране на делото на това основание се допуска само веднъж в производството, освен в случаите по чл. 735, ал. 2.
	8. По § 12 – промените в чл. 637, ал. 7: създава се неравнопоставеност на решенията, постановени по арбитражни дела. Тези решения, на които законът придава законна сила, ще загубят действието си при откриване на производството по несъстоятелност, което представлява своеобразен способ за отмяна на влезли в сила решения, непознат до сега в законодателството.	Приети.	Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.

		9. По § 13 – промените в чл. 638: хипотезата на ал. 1 е неясна по отношение на купувача – дали се касае за трето лице или за вискател; неясна е и ал. 3 – защо е отграничена от ал. 1, защо се предвижда срок за плащане само за вискателя. В предлаганата уредба на чл. 638, ал. 5 няма уточнение на реда, по който ще се извърши разпределението в хипотезата на чл. 638, ал. 1 и 2 – по реда на чл. 136, ал. 1, т. 1, 2, 4 или по реда на чл. 722 ТЗ.	Частично приети	В чл. 638, ал. 1 е уредена хипотеза, в която купувач може да бъде всяко лице, включително и вискател. В ал. 3 са уредени условията за плащане на цената от вискателя, защото той има и качеството кредитор на несъстоятелността и решението по чл. 630 ТЗ за откриване на производството по несъстоятелност има действие и по отношение на него. С откриване на производството по несъстоятелност се спират изпълнителните производства, но не и тези, по отношение на имущества от масата на несъстоятелността, за които има обявен купувач. Продължаването на тези изпълнителни производства става по силата на закона, с постановяване на решението по чл. 630 ТЗ, поради което не е необходимо определянето на срок със съдебен акт за заплащане на цената от вискателя, който е и кредитор на несъстоятелността (чл. 638, ал. 3 от проектозакона). Разпоредбата на чл. 638, ал. 5 ТЗ, предложена с § 13, предвижда, че постъпилите суми от проданта се внасят в масата на несъстоятелността, след приспадане на таксите и разноските по проданта. Нормата ще бъде прецизирана в смисъл, че всички събрани суми се предават на синдика, след влизане в сила на постановление за възлагане, след приспадане на таксите и разноските по чл. 136, ал. 1, т. 1 от Закона за задълженията и договорите. Законът не предвижда промяна на реда, по който ще се извърши разпределението на сумите в масата на несъстоятелността.
		10. По § 14 – промените в чл. 639б – отмяна на ал. 4. Според нас ал. 4 трябва да остане, тъй като събранието на кредиторите трябва да избере кои от имуществовата от масата на несъстоятелността да се продават за издръжка на производството.	Неприети.	Вместо отменената ал. 4, в чл. 639б се предвижда нова разпоредба в ал. 3: друго имущество от масата на несъстоятелността може да бъде продавано по реда на ал. 1, т.е. въз основа на мотивирано искане на синдика и с разрешение на съда, ако това е необходимо за издръжката на производството по несъстоятелност и ако след приканване по реда на чл. 629б никой от кредиторите не предплати разноските. Целта на изменението е създаването на възможност за осигуряване на разноски за производството по

			несъстоятелност, за да бъде възможно продължаването му. В противен случай, съгласно чл. 632, ал. 5, вр. чл. 632, ал. 1, производството следва да бъде спряно, а спирането му на това основание ще бъде допустимо само веднъж в цялото производство. Ако в едногодишен срок производството не бъде възобновено, то следва да бъде прекратено на основание чл. 632, ал. 4, а търговецът – да бъде заличен от търговския регистър. Новото правило на чл. 639б, ал. 3 осигурява възможност за продължаване на производството, чрез осигуряване на разноски за целта, дори когато кредиторите бездействат или не са съгласни.
		11. По § 15 и 16 – изменението на чл. 646, съответно – чл. 647: промяната създава несигурност в оборота на сделките и правата на обезпечените кредитори.	Приети. Предложенията в § 15, т. 1 и § 16, т. 1 от законопроекта, които предвиждат промени относно началната дата на неплатежоспособността, отпадат.
		12. По § 23 – изменението на чл. 659: в допълнение следва да има изрична уредба по какъв начин се осъществява електронната форма, къде се съхраняват данните, правилата за достъп и т.н.	Приети. Законопроектът ще бъде съобразен с предложението - в чл. 659, ал. 1 и чл. 693а ТЗ, в издаваната от министъра на правосъдието наредба ще бъде утвърден образец и определени изискванията към воденето на електронния дневник.
		13. По § 31 – заличаването на раздел III с чл. 669 – 672. Предлагаме да се запази института на първото събрание на кредиторите.	Неприети. Необходимостта от промяната е изследвана задълбочено и мотивирана. Възприета е препоръка № 19 в доклада по проекта „Реформа на рамката за несъстоятелност в България“ по Договор SRSS/SC2018/051 ЛОТ 1, сключен със Службата за подкрепа на структурните реформи към Европейската комисия, относно отпадането на института на първото събрание на кредиторите - разпоредбите на член 669 до 672 следва да бъдат отменени. Събранието на кредиторите следва да се свиква само след като е приключила фазата по предявяване и приемане на вземанията и са идентифицирани истинските кредитори на длъжника. Така се предотвратява практиката другите органи в производството по несъстоятелност – синдикът и комитетът на кредиторите, да бъдат избирани от мними кредитори, вписани от длъжника в търговските му книги, за които е невъзможно или трудно да бъде доказано, че са

				свързани с длъжника лица.
		14. По § 36 – изменението на чл. 677, ал. 1, т. 8, с което отпада правомощието на събранието да кредиторите да приема решение относно метода и условията за оценка на имуществото. Предложеното изменение не е удачно и е в ущърб на интересите на кредиторите.	Неприети.	Предложените допълнения в чл. 677 целят въвеждане на условия за качествена оценка от правоспособни лица и в този смисъл това е в защита на интересите на кредиторите. Методът и условията за оценка са въпроси от компетентността на оценителите. Наред с това, решението за избор на оценител изцяло от компетентността на събранието на кредиторите съгласно чл. 677, ал. 1, т. 8 и това е гаранция за защитата на техните интереси.
		15. По § 37 – изменението на чл. 678, ал. 2 за нас е неприемливо – създава риск да се атакуват последващи сделки с имущества, придобити в производство по несъстоятелност.	Приети частично.	Целта на измененията на чл. 678, предложени в § 37, е създаването на правна сигурност относно решенията на събранието на кредиторите, приети извън неговата компетентност. С оглед избягването на рискове от атакуване на последващи сделки с имущества, придобити в производството по несъстоятелност, законопроектът ще предвиди изрично възможност за съдебен контрол и прогласяване на нищожността на решението на събранието на кредиторите, прието извън неговата компетентност чрез съответно допълнение на разпоредбата на чл. 679, ал. 1 ТЗ.
		16. По § 39 – изменението на чл. 685, ал. 6 и 7 за нас е неприемливо – съдебният контрол за проверка на молбата излишно ще забави производството.	Неприети	Молбата за вземането се предявява пред съда и само това е органът, който може да провери дали са налице необходимите реквизити от молбата по формуляр. Възможността за съдебен контрол на този етап има за цел да допусне действителни и доказани вземания, а не мними такива, още на един ранен етап от производството. Тази мярка ще подобри ефективността и бързината и ще ограничи предявяването на неоснователни претенции на кредитори. Кредиторът, чиято молба е оставена без разглеждане като нередовна, има възможност да избере дали да съобрази изискванията, дали да обжалва определението на съда или да предяви повторно същата молба за вземането си. Поради изложеното, не са налице основания да се

				счита, че интересите на кредиторите са засегнати неблагоприятно от предложените промени.
		17. По § 52 относно изменение на чл. 717д, ал. 3. Предлагаме следната формулировка: „Когато е оспорено обезпечението или привилегията на вземането на кредитора по ал. 2, включително с искове по чл. 646, ал. 2, т. 2 и чл. 647, ал. 1, т. 4 и 5, се спазва реда по ал. 2, като чл. 726 се прилага съответно.	Неприети	Смисълът на разпоредбата на чл. 717д, ал.3 е да осигури различен режим по отношение на купувача, когато той е кредитор с вземане, на което е оспорено обезпечението или привилегията, за разлика от хипотезата на ал. 1, където привилегията или обезпечението не са оспорени. Поради изложените съображения редът по ал. 2 не може да се прилага съответно.
		18. По § 54 относно изменение на чл. 717ж се предвижда наддаването да бъде само тайно, не се отчитат ползите от явното наддаване.	Неприети	Необходимостта от промяната е изследвана задълбочено и мотивирана. Вместо търг с явно наддаване, се предвижда използването на електронната платформа за явно наддаване, уредена в ГПК, като основен способ на осребряване по делата по несъстоятелност.
		19. По § 56 относно нов чл. 719а се предвижда наддаването да бъде само тайно, не се отчитат ползите от явното наддаване.	Неприети	Използването на електронната платформа за явно наддаване, уредена в ГПК, като основен способ на осребряване по делата по несъстоятелност. Очаква се, че това ще осигури прозрачност, ефективност и бързина, вкл. от гледна точка на постигане на оптимална цена и предвид обезпечаване на възможността синдикът да провежда едновременно множество продани на различни обекти от масата на несъстоятелността. Използването на електронни системи за провеждане на търгове се утвърждава като стандарт за сигурност, обективност и бързина в рамките на единния пазар на Европейския съюз.
		20. По § 57 относно изменение на чл. 722, ал. 1, т. 1 – считаме, че предвидената привилегия на възнаграждението на синдика като равна на тази на обезпечения кредитор няма да има положителен резултат, тази промяна не е необходима и не следва да се извършва.	Неприети	Липсата на механизъм за гарантиране на плащанията към синдика е установена като сериозен проблем, който води до ниска мотивация и неефективност на действията на синдика. Възприета е препоръка № 56 в доклада по проекта „Реформа на рамката за несъстоятелност в България“ по Договор SRSS/SC2018/051 ЛОТ 1, сключен със Службата за подкрепа на структурните реформи към Европейската комисия, съгласно която са необходими допълнителни разпоредби, които гарантират справедливо

			възнаграждение на синдици и доверени лица. Механизмите за определяне на възнаграждението следва да предвиждат достатъчни стимули за синдиците да приключват делата своевременно и ефективно, както и достатъчни гаранции, които гарантират, че възнаграждението ще бъде изплатено, включително и при липса на активи. Изрично ще бъде предвидено, че удовлетворяването на вземанията на по т. 1 ще бъде по съразмерност с вземанията на кредиторите.
	21. По § 62 относно изменението на чл. 742 ТЗ – не е ясно как ще се установява в процеса при какви условия предприятието на търговеца може да продължи дейността си.	Приети.	Предложението ще бъде възприето чрез отпадане на текста „и продължаването му като действащо предприятие е малко вероятно“ в § 46 от законопроекта.
	22. По § 66 относно новата глава „Петдесет и втора „а“ Несъстоятелност на предприемача“ и новата глава „Петдесет и втора „б“ Производство по опрощаване на задължения“: - Неясно е кои лица попадат в обхвата на чл. 760а – дефиницията се различава от тази по чл. 2, т. 9 от Директива (ЕС) 2019/1023. Предлагаме съставяне на списък от Министерски съвет, който да уточнява категориите лица. - По отношение на едноличния търговец не е ясно кой точно ред е приложим – същевременно по отношение на него намират приложение и правилата на чл. 760ж и 760з. - Не е оправдано да се допусне опрощаване на задълженията на ЕТ и допускането същите лица отново да извършват дейността, за която са стигнали до фалит срещу твърде малко ефективно платена сума – 1/3 от задълженията.	Неприети.	- Предложената в чл. 760а дефиниция на „предприемач“ въвежда точно изискванията на Директива (ЕС) 2019/1023, като е съобразена изцяло с особеностите на националното законодателство. Търговският закон (чл. 56 и сл.) урежда едноличния търговец като физическо лице, упражняващо търговска дейност. Като се съобразява съществуващата правна уредба, за точното транспониране на директивата е необходимо да се създадат допълнителни разпоредби относно останалите категории физически лица – предприемачи. - Същевременно, всички категории предприемачи, вкл. и едноличния търговец, са подчинени на един и същ режим в производствата по опрощаване на задължения, поради което чл. 760ж и 760з се прилагат както за ЕТ, така и за предприемачите. - Предложените в чл. 760ж, ал. 1 от законопроекта предпоставки за опрощаване на задълженията са изцяло съобразени с чл. 20, пар. 2 от Директива (ЕС) 1023/2019, както и с търсения баланс между интересите на кредиторите и длъжника.
	23. Не подкрепяме § 94 за влизане в сила на новите разпоредби за всички висящи производства, тъй като това ще създаде значителни предпоставки за значително обръкване.	Неприети.	Приключването на заварените производства по несъстоятелност по реда на предложения Закон за изменение и допълнение на Търговския закон означава съобразяване с новите правила, осигуряващи

				постигането на целта на закона. По отношение на конкретни разпоредби, които могат да бъдат прилагани след създаване на допълнителни предпоставки и изискват време за съобразяване, законопроектът предвижда отложено влизане в сила.
		24. По § 106 относно изменението на Закона за особените залози – не е ясно как ще се установява в процеса при какви условия предприятието на търговеца може да продължи дейността си.	Неприети.	Промяната е предложена с оглед осигуряването на бързина при реализиране на започнатото изпълнение върху заложеното имущество по чл. 32 ЗОЗ. Забавянето на изпълнението за неопределено време засяга пряко неблагоприятно масата на несъстоятелността и възможността за удовлетворяване на кредиторите на несъстоятелността.
3.	Българска стопанска камара (чрез Портал за обществени консултации и чрез деловодство)	1. По отношение на предвидената в чл. 742 ТЗ преценка на възможността предприятието да продължи дейността си, съществува неяснота и несигурност, които може да доведат до субективна преценка и разнородна практика.	Приети.	Предвижда се отпадане на текста „и продължаването му като действащо предприятие е малко вероятно“ в § 46 от законопроекта.
		2. Категорично възразяваме срещу изменението на чл. 637 ТЗ, въведено с § 12 ЗИД ТЗ, с което се предвижда решението по арбитражните производства срещу длъжника да нямат действие по отношение на синдика и кредиторите по несъстоятелността.	Приети.	Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.
		3. Предлагаме да отпаднат ограниченията за управителите и членовете на управителни органи на търговци и търговски дружества по чл. 21, ал. 3, чл. 57, т. 4, чл. 141, ал. 8, чл. 234, ал. 2, т. 1 ТЗ. Посочените норми лишават винаги визираните в тях лица от право да участват в управлението на търговски дружества, дори когато нямат вина за фалита на ръководеното от тях дружество.	Приети.	Предложените промени са необходима част от реформата в несъстоятелността и биха дали възможност на лицата, засегнати неблагоприятно от ограниченията, да продължат участието си в икономическия живот. Ще бъде предвидена разпоредба, съгласно която ограничението отпада с изтичането на 5-годишен срок от датата на прекратяване на търговеца поради несъстоятелност.
4.	Камара на частните съдебни изпълнители (чрез деловодство и чрез електронна поща)	1. В § 13, чл. 638, ал. 1, изречение второ да придобие следната редакция: „В случай че цената не бъде довнесена в законоустановения срок след изчерпване на всички наддавателни предложения или постановлението за възлагане бъде отменено, изпълнителното производство се спира, като внесените суми се връщат на наддавачите, с	Приети.	Предложението се възприема по същество, чрез съответно допълнение на чл. 638, ал. 1, което предвижда, че съдебният изпълнител внася в масата на несъстоятелността постъпилите суми след влизане в сила на постановлението за възлагане. В случай на отмяна на постановлението за възлагане, изпълнителното производство се спира.

		изключение на удържаните задатъци."		
		2. В § 13, чл. 638, ал. 1 да се добави трето изречение: „Изпълнителното производство не се спира и когато е насочено срещу имущество, върху което е наложен заповест или възбрана по реда на ГПК и което след налагане на заповест или възбраната е включено в масата на несъстоятелността по силата на непротивопоставим акт или разпореждане, съгласно чл. 453 ГПК."	Неприети	Едновременното реализиране на имущество в изпълнително производство и производство по несъстоятелност е принципно недопустимо.
		3. В § 13, чл. 638, ал. 6 изречение първо, да се добави ново изречение: „Всички събрани суми от длъжника преди прекратяването се предават на синдика след приспадане на таксите и разноските по чл. 136, ал. 1, т. 1 от Закона за задълженията и договорите, определени с влязъл в сила акт на съдебния изпълнител."	Приети частично.	Разпоредбата на чл. 638, ал. 5 ТЗ, предложена с § 13, предвижда, че постъпилите суми от проданта се внасят в масата на несъстоятелността, след приспадане на таксите и разноските по проданта. Нормата ще бъде прецизирана в смисъл, че всички събрани суми се предават на синдика, след влизане в сила на постановление за възлагане, след приспадане на таксите и разноските по чл. 136, ал. 1, т. 1 от Закона за задълженията и договорите с влязъл в сила акт на съдебния изпълнител.
5.	Българска асоциация за дялово и рисково инвестиране (чрез деловодство и чрез електронна поща)	1. По отношение на предвиденото в § 12 изменение на чл. 637, нова ал. 7, с която се отнема установителното действие и силата на пресъдено нещо в производството по несъстоятелност на решенията по арбитражни производства срещу длъжника следва да се преосмисли.	Приети.	Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.
		2. По отношение на § 55 от законопроекта, с който се предлага отмяна на възможността за продажба при осребряване на имуществото чрез преки преговори с купувач. Предлагаме да се запази тази възможност, като се създадат изисквания за публичност в процеса на преговорите и контрол от страна на съда и събранието на кредиторите при избора на купувач.	Неприети	Отмяната на чл. 718, ал. 1, 3, 4 и 5 (с § 55) е подчинена на необходимостта от предотвратяване на порочни практики при осребряване на масата на несъстоятелността, които не са подчинени на ясни правила. В резултат на недостатъчната прозрачност на провежданите от синдиците процедури по осребряване, в съчетание с липсата на ефективен контрол на извършените оценки и действия на синдика по продажба, се стига до случаи, в които имущество от масата на несъстоятелността се продава на изключително занижени цени или по начини, ощетяващи голяма част от кредиторите. Необходимостта от промяната е изследвана

				задълбочено и мотивирана.
		3. По отношение на § 66 от законопроекта: Предложената дефиниция на предприемач е несъвършена и изключва основната категория предприемачи в съвременната икономика – предприемачите, които са създали търговско дружество за извършване на търговска дейност, но са поели солидарна отговорност или поръчителство за задълженията на собствените им търговски дружества. Предлагаме разпоредбите да се допълнят, за да обхващат тази категория същински предприемачи.	Неприети	Предложената в чл. 760а дефиниция на „предприемач“ въвежда точно изискванията на чл. 2, пар. 1, т. 9 на Директива (ЕС) 2019/1023, като е съобразена изцяло с особеностите на националното законодателство. Отчита се, че едноличните търговци са предприемачи, осъществяващи търговска дейност и допълнително се определят като предприемачи физическите лица, упражняващи занаят, стопанска дейност или свободна професия. Директивата изрично дефинира като „притежател на дял от капитала“ лице, което има интереси на собственик по отношение на длъжника или стопанската дейност на длъжника, включително акционер, доколкото това лице не е кредитор. Притежателите на дял от капитала са отделна категория лица, които са изрично разграничени от предприемачите за целите на производствата по несъстоятелност, стабилизация и опрощаване на задължения на предприемачите. Поради тези съображения включването на собствениците на търговски дружества в категорията предприемачи е неприложимо.
6.	Асоциация за управление на вземания (чрез деловодство)	1. Новата разпоредба на чл. 620а ТЗ не е скрепена със санкция, което я прави лишена от смисъл. Предлагаме изменение на чл. 627 ТЗ: „При неизпълнение на задължението за заявяване или задълженията по чл. 620а, лицата по чл. 626, ал. 2 отговарят солидарно пред кредиторите за вредите, причинени от забавата или неизпълнението.“	Неприети.	Относно § 3 от законопроекта във връзка с чл. 620а „Задължения на органите на длъжника“: Разпоредбата транспонира точно изискването на чл. 20 от Директива (ЕС) 2019/1023 и целта ѝ е да създаде предпоставки за разумна стопанска преценка и възможно най-ранно избягване на несъстоятелността. Имуществена и наказателна отговорност за неизпълнение на това задължение, когато това е увредило интересите на търговеца или кредиторите, е предвидена в други разпоредби на Търговския закон, Наказателния кодекс и Закона за задълженията и договорите.
		2. Нецелесъобразно е предложението в чл. 632, ал. 1 да се добавя, че „спиране на делото на това основание се допуска само веднъж в	Приети частично.	Необходимостта от промяната е изследвана задълбочено и мотивирана. В чл. 632 се предвиждат промени, насочени към ограничаване на

	производството." Предлагаме това ограничение да отпадне, както и да се предвиди възможност за спиране на производството до приключване на висящ съдебен спор за връщане на имущество в масата на несъстоятелността и в този период.		продължителността на производството по несъстоятелност, в случаите когато длъжникът няма имущество или то е недостатъчно да покрие разноските за производството по несъстоятелност и паричните средства за тези разноски не са авансирани от заинтересованите лица. С оглед постигане на баланс на засегнатите интереси, предложената разпоредба на чл. 632, ал. 1 се прецизира - спиране на делото на това основание се допуска само веднъж в производството, освен в случаите по чл. 735, ал. 2.
	3. В чл. 638, ал. 1 трябва да се уреди хипотезата на изпълнително дело без обявен купувач, но с подадени наддавателни предложения и внесен задатък.	Неприети.	Новата разпоредба дава възможност за продължаване на изпълнителните производства, за които има обявен купувач, с цел избягване на повторно извършване на продан на същия актив в производството по несъстоятелност и свързаните с това разходи, както и бързо удовлетворяване на кредиторите на несъстоятелността чрез разпределение на получената сума от проданта по ГПК, след приспадане на разходите за нея. Изчерпването на цялата процедура за възлагане на следващи купувачи може да забави проданта и производството по несъстоятелност.
	4. В чл. 638, ал. 6 ТЗ, първото изречение предлагаме да отпадне, тъй като ако вземането на кредитора бъде прието в производството по несъстоятелност, това не означава, че необходимостта от спряното производство отпада.	Неприети.	Едновременното реализиране на имущество в изпълнително производство и производство по несъстоятелност е принципно недопустимо.
	5. Отмяната на първото събрание на кредиторите е положителна промяна, но премахването на нормата на чл. 670, ал. 2 ТЗ е негативна промяна –отпада забраната за гласуване на кредитори, които са свързани лица с длъжника.	Неприети.	Отмяната на чл. 670, ал. 2 урежда правилата за вземане на решения на първото събрание на кредиторите. Запазването ѝ като самостоятелен текст няма основание.
	6. Предвиждането в чл. 679, ал. 5 ТЗ, че решение на събрание на кредиторите, взето в противоречие с определение на съда за отмяна на предишно решение на събрание на кредиторите, е нищожно, не решава проблема, тъй като трябва да се уредят последиците от тази нищожност. Предлагаме съдът да замести волята на събрание на кредиторите.	Неприети.	Целта на измененията на чл. 679, е създаването на правна сигурност относно решенията на събранията на кредиторите, които не са съобразени с определението на съда във връзка с вече осъществен съдебен контрол. Съдът няма компетентността да замести волята на събранията на кредиторите по чл. 677, ал. 1 ТЗ. Подобно решение би било в нарушение

			на баланса на интереси на засегнатите от производството по несъстоятелност.
	7. В чл. 717, ал. 3 ТЗ (нова) не се дава отговор какво следва, ако съдът откаже продажба на обособена част, но събранието на кредиторите упорито отказва да приеме решение за продажба на отделни имуществени права или по друг ред за осребряване. Предлагаме да се добави ал. 4 на чл. 717ж: „Когато имуществото като цяло или обособената част от него не се продаде на пет поредни продани, се пристъпва към продан на отделни вещи и имуществени права, включително и в случаите на взето решение от събранието на кредиторите за продажба на имуществото като цяло или на обособена част.“	Неприети.	Съдът няма компетентността да замести волята на събранието на кредиторите по чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ относно определянето на реда и начина на осребряване на имуществото на длъжника. Подобно решение би било в нарушение на баланса на интереси на засегнатите от производството по несъстоятелност.
	8. Предлагаме да се измени нормата на чл. 719а, ал. 2, като се предвиди, че съдът разрешава извършване на продан чрез електронен публичен търг въз основа на мотивирана искане на синдика или кредитор и съобразно решението на събранието кредиторите. Кредиторът също би трябвало да има възможност да заяви провеждане на електронен търг.	Неприети.	Съгласно чл. 677, ал. 1, т. 8 ТЗ определянето на реда и начина на осребряване на имуществото на длъжника е правомощие на събранието на кредиторите. Да се признае право на един кредитор да иска провеждане на търг, като алтернатива на посоченото правомощие на събранието на кредиторите, би означавало незачитане на волята на събранието на кредиторите.
	9. Предлагаме текстът на чл. 722, ал. 1, т. 1 да добие следната редакция: „както и вземания за текущо възнаграждение на синдика за най-много 12 месеца или да се лимитира като окончателно възнаграждение на синдика, определено от събранието на кредиторите, но не повече от минималния размер на адвокатското възнаграждение за процесуално представителство в производството по несъстоятелност.“	Неприети.	Липсата на механизъм за гарантиране на плащанията към синдика е установена като сериозен проблем, който води до ниска мотивация и неефективност на действията на синдика. Възприета е препоръка № 56 в доклада по проекта „Реформа на рамката за несъстоятелност в България“ по Договор SRSS/SC2018/051 ЛОТ 1, сключен със Службата за подкрепа на структурните реформи към Европейската комисия, съгласно която са необходими допълнителни разпоредби, които гарантират, че възнаграждението ще бъде изплатено, включително и при липса на активи. Целта на изменението на чл. 722, ал. 1, т. 1 е не да определи рамки на възнаграждението на синдика, а да гарантира събирането му.
	10. Предлагаме да се измени нормата на чл. 739, ал. 2 ТЗ относно погасяване на вземанията, така: „Неудовлетворените в производството по	Неприети	Разпоредбата на чл. 739, ал. 2 ТЗ се отнася само до погасяване на предявени и неудовлетворени вземания в производството по несъстоятелност, когато същото

		несъстоятелност вземания се погасяват, освен в случаите по чл. 744, ал. 1, в случаите по чл. 638 ако изпълнителното производство продължава и в случаите, когато за обезпечаване на неудовлетворените в производството по несъстоятелност вземания са учредени обезпечения от трети лица.“		се прекратява. Продължаването на изпълнителните производства, като изключение съгласно чл. 628, е необходимо с оглед попълване масата на несъстоятелност, което създава възможност за удовлетворяване на вземанията. При това положение производството по несъстоятелност не следва да се прекрати (арг. от чл. 735, ал. 1, т. 2).
		11. В нормата на чл. 744, ал. 3 ТЗ като изключения, когато производството подлежи на възобновяване извън 1-годишния срок по ал. 1, трябва да се добавят и случаите, в които има в сметката заделена сума за обезпечен кредитор, чието вземане е прието в производството по несъстоятелност, но се оспорва обезпечението или привилегията – чл. 717д, ал. 3 и чл. 726, ал. 1 и 2 ТЗ.	Неприети	Действащата разпоредба на чл. 744, ал. 1, т. 2 ТЗ изрично предвижда, че производството се възобновява, когато се освободят суми за оспорени вземания. Такива са вземанията по чл. 726, ал. 1. Когато е оспорено само обезпечението или привилегията, вземането се включва в сметката за разпределение като необезпечено и се удовлетворява като такова, а сума до стойността на обезпечението е заделена до решаване на спора за обезпечението.
		12. Не става ясно защо е премахната нормата на чл. 766, ал. 5 ТЗ, която предвиждаше, че кредиторите, които са свързани лица с търговеца, се удовлетворяват само след удовлетворяване на всички останали кредитори. Редно е това правило да се предвиди както при гласуване на решенията на събранието на кредиторите, така и при удовлетворяване на кредиторите – свързани лица в чл. 766, ал. 5.	Неприети.	Измененията и допълнения на чл. 766 предвиждат правила относно качеството „кредитор“ в производството по стабилизация. Целта на производството по стабилизация е да се предотврати откриването на производство по несъстоятелност чрез постигане на споразумение за реструктуриране на предприятието, което да доведе до продължаване на дейността на търговеца. За тази цел законът урежда не ред за удовлетворяване на вземанията кредиторите, включително на свързаните с търговеца лица, а правила за гласуване на плана за стабилизация по класове кредитори в чл. 789, ал. 1. Предвиденият в чл. 722, ал. 1 ред на вземанията остава съответно приложим при преценката дали планът поставя кредиторите в по-неблагоприятно положение от това по чл. 722, ал. 1 (чл. 789, ал. 3, т. 1, чл. 789, ал. 5 и др.).
7.	Агенция по вписванията (чрез деловодство)	1. В ЗИД на ТЗ се съдържат множество разпоредби, които предвиждат вписване на нови обстоятелства и актове, документи и жалби в ТРРЮЛНЦ. Предлагаме да се предвиди изрично, че тези актове и документи се изпращат служебно по реда на чл. 14 ЗТРРЮЛНЦ, а ако е необходимо да се уреди и легитимацията на синдика като заявител.	Неприети.	Законопроектът не съдържа разпоредби, които да предвиждат задължение на частноправни субекти, включително страните в производството, да обявяват актове на съда. Молбите и жалбите, които са адресирани до съда, следва да бъдат разгледани и администрирани от съда. Съгласно приложимата разпоредба на чл. 14 от Закона за търговския регистър

				и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, в случаите, предвидени със закон, вписване, заличаване и обявяване се извършват незабавно въз основа на акт на съда, на друг държавен орган и на частен съдебен изпълнител. В тези случаи актът се изпраща на агенцията служебно. В случай на установяване на трудности или противоречива практика в прилагането на правилата за обявяване на актове и вписване на обстоятелства в търговския регистър, законът може да бъде изменен или допълнен.
		2. С оглед защитата на личните данни, да бъде изрично регламентирано, че съдът изпраща и препис от съответните документи и актове, подлежащи на обявяване в ТРРЮЛНЦ, в който личните данни, освен тези, които се изискват по закон, са заличени.	Неприети.	2. Вписването на обстоятелства и обявяването на съдебни актове в производството по несъстоятелност в търговския регистър не се въвежда за първи път с настоящия законопроект. Предложението за правна уредба на задължението за заличаване на лични данни следва да бъде обсъдено при провеждане на обществени консултации, както след съгласуване с органите, които осъществяват политиката за защита на личните данни, в отделно производство по изработване и съгласуване на нормативен акт.
		3. Необходимо е изграждане на нови функционалности в съответните информационни системи на ТРРЮЛНЦ и регистър Булстат. Предлагаме в законопроекта да бъде предвиден най-малко 6-месечен срок за влизане в сила на разпоредбите, с които се предвижда вписване на нови обстоятелства и обявяване на нови актове.	Приети	Законопроектът ще предвиди срок, в който действащата подзаконова нормативна уредба следва да бъде съобразена с предвижданията му.
		4. Предприемачите подлежат на вписване в регистър БУЛСТАТ, поради което предлагаме прецизиране на разпоредбата на § 88 (чл. 805, ал. 1) от проектозакона.	Неприети.	Актовете в производствата по несъстоятелност стабилизация и опрощаване на задължения на предприемачите се обявяват в информационната система за несъстоятелност на Министерството на правосъдието.
		5. В § 98 на ЗИД ТЗ се предвижда, че ВСС предоставя за публикуване на Министерството на правосъдието и ТРРЮЛНЦ информацията по чл. 24, пар. 2 от Регламент (ЕС) 2015/848. Предлагаме публикуването в ТРРЮЛНЦ на тази информация да	Приети..	Законопроектът ще бъде съобразен с направеното предложение.

		отпадне и същата да се публикува само в регистъра по несъстоятелност, който се води от МП.		
8.	Адв. Жана Кисьова Адв. Ива Згурова-Шопова (чрез електронна поща)	1. Предлагаме в чл. 760в да бъде допълнен: „Когато закон, уреждащ дейността на регулирана професия, съдържа особени правила за производствата по Част четвърта, те се прилагат с предимство.	Неприети.	1. ТЗ урежда общите правила за производствата по стабилизация, несъстоятелност и опрощаване на задължения на предприемачите. Съгласно чл. 11, ал. 2 от Закона за нормативните актове, когато е дадена обща уредба на определена материя, особен закон може да предвиди отклонения от нея само ако това се налага от естеството на обществените отношения, уредени от него. Прилагането на този правен принцип означава, че особените правила за тези производства по отношение регулираните професии, когато такива се съдържат в други законови нормативни актове, ще се прилагат с предимство пред тези в ТЗ.
		2. Следва да се създадат особени правила за призоваване на физическото лице – предприемач – постоянния адрес и адреса на упражняване на дейността.	Неприети.	2. ГПК предвижда общите правила за изпращане на призовки и съобщения на физическите и юридическите лица, които се прилагат и по отношение на предприемачите. ТЗ предвижда някои специални правила за съобщаване - на актовете на съда и на постъпилите молби и жалби в производствата по несъстоятелност, стабилизация и опрощаване (чл. 613а, ал. 1, чл. 622 и чл. 623, чл. 767, ал. 1 и др.). Новите разпоредби на чл. 760е, 760з, ал. 1 и 804 ТЗ предвиждат вписване и обявяване на актовете в производството по стабилизация и несъстоятелност на предприемачите да се извършва в информационната система за производство по несъстоятелност на Министерството на правосъдието.
		3. Би било удачно да се създадат особени правила относно несеквестируемия доход на физическите лица предприемачи или възможност съдът да определя по-висок размер на несеквестируемия доход на конкретния предприемач.	Неприети.	3. Несеквестируемото имущество на длъжника не се включва в масата на несъстоятелността, съгласно действащата разпоредба на чл. 614, ал. 4 ТЗ. Съгласно чл. 722, т. 5 ТЗ определената издръжка на длъжника и неговото семейство е определена като разноски в производството по несъстоятелността. Съдът определя издръжката по предложение на събранието на кредиторите (чл. 677, ал. 1, т. 7 ТЗ), като законът не изисква тя е ограничена само до несеквестируемия доход. Посочените разпоредби се прилагат

				субсидиарно и по отношение на предприемачите. В допълнение, в чл. 760ж, ал. 1, т. 3 на проектозакона се предвижда, че за да получи опрощаване, длъжникът ще погасява задълженията, при условие, че същите не надхвърлят стойността на неговия несеквестируем доход по чл. 446 ГПК.
		4. Ако замисълът на законодателя е процедурата по възстановяване на права по чл. 748 и сл. ТЗ и процедурата по опрощаване на задължения по чл. 760ж да са алтернативни и независими една от друга, предлагаме да се предвиди отклонение от правилото на чл. 748, ал. 2, че възстановяване на правата на длъжника е допустимо и без пълно изплащане на задълженията, когато несъстоятелността се дължи освен на неблагоприятно изменили се стопански условия и на здравословни проблеми или други обективни и независещи от длъжника причини (пандемична обстановка, извънредно положение и др.)	Неприети.	4. Предвиденото в глава петдесет и втора „б“ опрощаване на задължения е нов институт за погасяване на задълженията, останали след прекратяване на производство поради изчерпване на масата на несъстоятелността на предприемачите. За разлика от производството по възстановяване на права, опрощаването настъпва по силата на закона, без оглед на причините, на които се дължи несъстоятелността и без изискване за пълно изплащане на задълженията към кредиторите. Различен е и кръгът на лицата, по отношение на които може да се прилагат двете производства. Възстановяването на правата е приложимо за едноличния търговец, неограничено отговорния съдружник, както и всички лица, участвали в управлението на търговско дружество, прекратено поради несъстоятелност. Опрощаването на задължения е допустимо само по искане на физически лица – предприемачи (упражняващи) и еднолични търговци. Паралелното съществуване на двете производства предоставя възможност на едноличните търговци да избират дали да възстановят правата си чрез пълно погасяване на приетите в производството вземания, заедно с лихвите и разноските по тях, или да получи опрощаване (погасяване) на задълженията си, като погасят част от тях и удостовери настъпването на всички останали предпоставки по чл. 760ж ТЗ. Анализът на прилагането на новия институт и развитието на обществените отношения ще послужи за бъдещо преразглеждане на необходимостта от

			отмяна на института на възстановяване на права, уреден в глава петдесет и първа - чл. 747 и сл. ТЗ.
	5. Чл. 735, ал. 1 и 3 ТЗ предвижда, че съдът постановява заличаване на търговеца. По отношение на физическите лица предприемачи би трябвало същите да не се заличават от професионалните регистри, в които са вписани, заради необходимостта от изтичане на срока от 3 години лицето да не може да възобнови дейността си автоматично, без никаква административна или съдебна процедура, както изисква Директива 2019/1023.	Неприети.	5. В съответствие с чл. 20, пар. 1, новата разпоредба на чл. 760ж, ал. 1, т. 1 ТЗ изисква предприемачът да е прекратил упражняваната от него търговска дейност, стопанска дейност, занаят или свободна професия, като условие за опрощаване на неговите задължения. Прекратяването на дейността на предприятието на обявления в несъстоятелност търговец или предприемач е необходима част от решението на съда съгласно чл. 711, ал. 1 ТЗ. Продължаването на дейността на предприемача, обявен от съда в несъстоятелност, е недопустимо и поради тази причина законът урежда изрично правила за възстановяване на възможността за възобновяване на дейността – възстановяване на права или опрощаване на задължения. Разпоредбата на чл. 735, ал. 3 следва да се прилага и по отношение на предприемачите, като вместо заличаване от търговския регистър, те следва да бъдат заличени от съответния регистър, в който са вписани. Към настоящия момент проектозаконът предвижда вписването на това обстоятелство в информационната система за производство по несъстоятелност на Министерството на правосъдието.
	6. Правилото на чл. 760г, ал. 2 предвижда, че доколкото не могат да бъдат разграничени лични задължения на физическото лице, те се считат за свързани с упражняваната стопанска дейност, занаят или професия. Това би дало повод за незначителни лични задължения на физическото лице да бъде открито производство по несъстоятелност и да бъде застрашен професионалният живот, което не е смисълът на нормите на Директива 1023/2019.	Неприети.	6. Уредбата на несъстоятелността на предприемачите е съобразена изцяло с действащия режим на несъстоятелността на едноличния търговец. Съгласно чл. 286, ал. 3 ТЗ, при съмнение се смята, че извършената от търговеца сделка е свързана с неговото занятие. Този принцип е възприет и в новата разпоредба на чл. 760г, ал. 2 ТЗ – доколкото не могат да бъдат разграничени личните задължения на предприемача, същите се считат за свързани с упражняваната от него стопанска дейност, занаят или професия. В съответствие с това, ако задълженията на физическото лице от личен характер не могат да бъдат разграничени от личните задължения на предприемача, същите ще може да бъдат предявени в

			производството по несъстоятелност. Разпоредбата въвежда изискването на чл. 24 от Директива (ЕС) 1023/2019. Презумпцията е оборима и допуска доказване, че задълженията на предприемача са лични.
	7. Предлагаме да отпадне предпоставката по чл. 760ж, ал. 1, т. 1 – прекратяване на професионалната дейност на физическото лице, а предпоставките по ал. 1, т. 2, и 3 да са алтернативно предвидени спрямо предпоставката по ал. 5 – да има право на опрощаване на задълженията или в момента, в който е погасил разноските в несъстоятелността и поне 1/3 от задълженията си, или алтернативно при изтичане на срок от 3 години (която предпоставка настъпи по-рано).	Неприети.	7. В съответствие с чл. 20, пар. 1, новата разпоредба на чл. 760ж, ал. 1, т. 1 ТЗ изисква предприемачът да е прекратил упражняваната от него търговска дейност, стопанска дейност, занаят или свободна професия, като условие за опрощаване на неговите задължения. Прекратяването на дейността на предприятието на обявения в несъстоятелност търговец или предприемач е необходима част от решението на съда съгласно чл. 711, ал. 1 ТЗ. Продължаването на дейността на предприемача, обявен от съда в несъстоятелност, е недопустимо и поради тази причина законът урежда изрично правила за възстановяване на възможността за възобновяване на дейността – възстановяване на права или опрощаване на задължения. По изложените съображения предпоставката по чл. 760ж, ал. 1, т. 1 не следва да отпадне. Предложеният в чл. 760ж, ал. 1, т. 5 от законопроекта срок от 3 години е изцяло съобразен с изискванията на чл. 21, пар. 1 от Директива (ЕС) 1023/2019. Предпоставките по т. 2 и 3 относно пълното погасяване на разноските в производството по несъстоятелност и погасяване на поне 1/3 от задълженията са съобразени съответно с чл. 23, пар. 2 и чл. 20, пар. 2 от Директивата. Всички предпоставки за опрощаване на задълженията са съобразени с търсения баланс между интересите на неудовлетворените кредитори и интересите на предприемача да възобнови дейността си.
	8. Срокът на чл. 760ж, ал. 1 предвижда изтичане на три години от датата на прекратяване на производството по несъстоятелност, което не съответства на чл. 21 от Директива 2019/1023.	Приети	8. Разпоредбата на чл. 21, пар. 1, б. „б“ от Директива (ЕС) 1023/2019 предвижда, че срокът, след който несъстоятелни предприемачи могат да получат пълно опрощаване на задълженията си, не е по-дълъг от три години и започва да тече най-късно от датата на

				решението на съдебния или административния орган за откриване на производството, или датата на установяване на масата на несъстоятелността на предприемача. Законопроектът ще бъде съобразен с предложението, като ще предвиди три различни начални момента на 3-годишния срок съгласно директивата.
9.	Д-р Младен Младенов (чрез електронна поща)	1. В § 12, т. 1 да се прецизира текста на чл. 637, ал. 1 и да се запази „производства“ в текста.	Приети.	Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.
		2. В § 17, т. 1 относно чл. 649, ал. 1 да се предвиди не двугодишен, а петгодишен срок за предявяване на отменителните искове.	Неприети.	Необходимостта от промяната е изследвана задълбочено и мотивирана. Целта е да се осигури възможност синдиците да получат информация и доказателства относно действията и сделките във връзка със специалните отменителни искове, но срокът не следва да е твърде дълъг, с оглед изискването за ефективност и бързина на производството по несъстоятелност.
		3. В § 18 относно чл. 655, ал. 1, т. 4 „5-годишен“ да се замени с „10-годишен“. Дори 5-годишният стаж по специалността е крайно недостатъчен за покриването на стандартни и/или типични опитности в икономиката и юридическата сфера.	Неприети.	Предложените изисквания в чл. 655, ал. 1 са съобразени с анализите и препоръките във връзка с дейността на синдиците. Търсен е балансиран подход и подобряване на ефективността.
		4. В § 39, т. 2 относно чл. 685, ал. 2, т. 2 изразът „и номера на факса и телекса, ако има такива“ да се замени с „и електронния адрес, ако има такъв.“	Приети.	Отразени в законопроекта.
10.	Адв. Делян Джуров (чрез електронна поща)	1. В § 62 промяната на чл. 742, ал. 1 ТЗ относно понятието свръхзадълженост: да се предложи поне неизчерпателно нормативно да бъдат уредени критериите, от които съдът да изхожда при преценката относно вероятността за продължаването на дейността на длъжника като действащо предприятие.	Приети.	1. Предвижда се отпадане на текста „и продължаването му като действащо предприятие е малко вероятно“ в § 46 от законопроекта.
		2. В § 14 с нова ал. 3 на чл. 639б е предвидена възможност да бъде продавано друго имущество от масата на несъстоятелността по реда на ал.1, ако това е необходимо за издръжката на производството	Неприети.	2. Новата разпоредба на чл. 639б, ал. 3, която допуска друго имущество от масата на несъстоятелността да може да бъде продавано по реда на ал. 1, т.е. въз основа на мотивирано искане на синдика и с

	и ако след приканване по реда на чл. 629б заинтересованото лице не предплати разноските. Желателно е да бъдат въведени допълнителни изисквания към имуществото, което може да бъде продадено по този начин, напр. относно неговата стойност, за да не се стигне до осребряване на активи на занижени цени.		разрешение на съда, ако това е необходимо за издръжката на производството по несъстоятелност и ако след приканване по реда на чл. 629б никой от кредиторите не предплати разноските. Целта на изменението е създаването на възможност за осигуряване на разноски за производството по несъстоятелност, за да бъде възможно продължаването му. В противен случай, съгласно чл. 632, ал. 5, вр. чл. 632, ал. 1, производството следва да бъде спряно, а спирането му на това основание ще бъде допустимо само веднъж в цялото производство. Ако в едногодишен срок производството не бъде възобновено, то следва да бъде прекратено на основание чл. 632, ал. 4, а търговецът – да бъде заличен от търговския регистър. Новото правило на чл. 639б, ал. 3 осигурява възможност за продължаване на производството, чрез осигуряване на разноски за целта, дори когато кредиторите бездействат или не са съгласни.
	3. С § 9 относно чл. 632, ал. 1 ТЗ е предвидено спиране на делото само веднъж, поради това, че наличното имущество е недостатъчно за покриване на началните разноски и същите не са предплатени. Да се предвиди в чл. 739 ТЗ изключение, когато производството е било прекратено на това основание, че не се погасяват вземанията на кредиторите, в чиято полза длъжникът е учредил реално обезпечение. Алтернативно може да се предвиди, че в случаите по чл. 632 производството изобщо не се открива, за да остане отворена възможността срещу длъжника да бъдат предприети съдебни и изпълнителни действия от заинтересовани лица.	Приети.	3. Разпоредбата на чл. 632, ал. 1, ТЗ ще бъде редактирана, като ограничението за спиране на делото само веднъж няма се прилага в случаите по чл. 735, ал. 2 – когато за обезпечаване на задълженията на длъжника са учредени обезпечения от трети лица и изпълнението срещу обезпеченията не е приключило или длъжникът е страна по висящо съдебно производство.
	4. За да бъде преодоляна съществуващата противоречива съдебна практика, когато въпреки правилото на чл. 637, ал. 1 ТЗ срещу длъжника биват образувани нови заповедни и искиви производства, следва в чл. 417, т. 6 ГПК да се предвиди, че заповед за незабавно изпълнение може	Неприети.	4. Разпоредбата на чл. 637, ал. 1 ТЗ предвижда, че с откриване на производството по несъстоятелност се спират съдебните и арбитражните производства по имуществени граждански и търговски дела срещу длъжника с изключение на трудови спорове по парични вземания. При подготовката на нормативния

	да бъде издадена срещу ипотекарния длъжник/залогодателя и когато той е обезпечил чужд дълг.		акт не е установена необходимост от изменения на разпоредбата, а за преодоляването на противоречива практика е възможно чрез приемането на тълкувателни решения.
	5. Факултативният характер на стандартизирания формуляр за предявяване на вземане, предвиден в чл. 693а ТЗ вероятно ще остане неприложим, с оглед на което да бъде предвидена задължителната му приложимост по отношение на местните кредитори.	Неприети.	5. Анализът на прилагането на чл. 685 и чл. 693а ТЗ развитието на обществените отношения ще послужи за бъдещо преразглеждане на необходимостта от въвеждане на формуляр за предявяване на вземанията по образец, като единствена възможност.
	6. Част от актовете, свързани с кратки срокове, изпускането на които би могло да доведе до погасяване/преклюдире на права, като например указанията за отстраняване на нередовности на молба за предявяване на вземания, е желателно да бъдат връчвани на кредиторите на посочения от тях по делото адрес.	Неприети.	6. Необходимостта от промяната е изследвана задълбочено и мотивирана. Възприети са препоръки № 20 и 23 в доклада по проекта „Реформа на рамката за несъстоятелност в България“ по Договор SRSS/SC2018/051 ЛОТ 1, сключен със Службата за подкрепа на структурните реформи към Европейската комисия - всички съобщения, призовки и покани следва да се считат връчени на заинтересованите страни от публикуването им в търговския регистър.
	7. Да може да бъде извършена продажба на съответния актив по цена равна или по-висока от определената стойност на обезпечението, когато в масата на несъстоятелността е включено обезпечено вземане.	Нериети.	7. Предложените в § 36 изменения на чл. 677 се отнасят до изискванията, на които следва да отговарят оценителите, за да се гарантира качеството на оценките на активите. Оценката на имуществените права, включени в масата на несъстоятелността е променлива величина, която зависи както от промените в състоянието на тези права, така и от промените на общественно-икономическите условия. Нормативното определяне на минимална стойност на тази оценка не може да бъде подкрепено.
	8. По § 1 – промените в чл. 613: Срокът от 6 месеца, през който да е вписано седалището на длъжника изглеждане не достатъчно дълг и може да се предложи установяването на комплексен критерии за определяне на подсъдността – където е разположен центърът на основните интереси на длъжника.	Неприети.	8. Предложеният 6-месечен срок е съобразен с динамиката на общественно-икономическите отношения и свързаните с тях промени в дейността на бизнеса. Възприемането на понятието „център на жизнените интереси“ е оправдано, когато се търси местна подсъдност на територията на повече от една държава членка на ЕС, а ТЗ не урежда такава хипотеза.
	9. По § 12 – промените в чл. 637 ТЗ, в ал. 1 думите „и арбитражните производства“ се заличават, създава се нова ал. 7. Съмнително е дали има смисъл от	Приети.	9. Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.

	запазване на арбитражното производство, ако решенията по него не се ползват с установително действие. Не е изключено тези промени да се разглеждат и като несъвместими с някои международни ангажименти на Република България.		
	10. По чл. 760а ТЗ относно дефиницията за предприемач: по-целесъобразно би било лицата предприемачи да бъдат включени в уредените в част четвърта на ТЗ специални правила относно едноличните търговци.	Неприети.	10. Създаването на един общ режим за производството по несъстоятелност, стабилизация и опрощаване на задължения по отношение едноличните търговци и предприемачите чрез изричното добавяне на предприемачите като длъжници в тези производства, е нецелесъобразно с оглед разликите между дейността на търговеца и тази на предприемача. Дейността на търговеца се подчинява на изискванията на Търговския закон в цялост, включително относно начина на водене на дейността, изискванията относно търговските сделки и т.н. По отношение на предприемачите е налице необходимост от самостоятелна правна уредба на някои понятия и правни институти, както прилагане на правилата за производства по несъстоятелност, стабилизация и опрощаване на едноличните търговци, доколкото не са предвидени специални правила за предприемачите.
	11. По чл. 760ж, ал. 1 ТЗ формулировка на „опрощаване на задълженията“ – От анализа на чл. 760и „последници от опрощаване на задълженията“ и чл. 2, пар. 10 от Директива (ЕС) 2019/1023 се налага извод, че в случая се визира материалноправен погасителен ефект или друг близък до него ефект по отношение на задълженията на предприемача.	Приети.	11. Разпоредбите в глава петдесет и втора „б“ – чл. 760ж и сл., ще бъдат съответно редактирани и вместо понятието „опрощаване на задължения“ ще бъде въведено понятието „погасяване на задълженията“, което по-точно отразява настъпването последниците на заличаване на задължението по силата на закона.
	12. Относно § 3 от законопроекта във връзка с чл. 620а „Задължения на органите на длъжника“: Разпоредбата е декларативна и не предвижда реални гаранции за спазване на задължението на органите на търговеца.	Неприети.	12. Относно § 3 от законопроекта във връзка с чл. 620а „Задължения на органите на длъжника“: Разпоредбата транспонира точно изискването на чл. 20 от Директива (ЕС) 2019/1023 и целта ѝ е да създаде предпоставки за разумна стопанска преценка и възможно най-ранно избягване на несъстоятелността. Имуществена и наказателна отговорност за неизпълнение на това задължение, когато това е увредило интересите на търговеца или кредиторите, е предвидена в други разпоредби на Търговския закон,

		13. В § 108 се предвижда законът да влезе в сила от деня на обнародването му в Държавен вестник, с изключение на § 19 и 36 относно чл. 677, ал. 5 и § 56, 66 и 92, които влизат в сила от 1 януари 2025 г. Влизането в сила на подобни мащабни промени в деня на обнародването им е крайно нежелателно и не кореспондира с добрите законодателни практики.	Приети.	Наказателния кодекс и Закона за задълженията и договорите. 13. Ще бъде предвидено влизане в сила на закона съгласно чл. 5, ал. 5 от Конституцията, с изключение на разпоредбите, за които се предвижда отложено влизане в сила.
11.	Frodo Begins (чрез Портал за обществени консултации)	Да се предвиди, че задължение на съдиите да следят за предаване на ведомостите в ТП на НОИ, съгласно чл. 632, ал. 6 и чл. 5, ал. 10 КСО. Да се предвиди уредба, че синдиците имат задължението да издирят, обработят и предадат в НОИ разплащателните ведомости и трудовоправните документи на фирмите, със съответни санкции.	Приети.	Задължението за проверка на обстоятелствата по чл. 632, ал. 6 и чл. 5, ал. 10 КСО ще бъде съответно предвидено в законопроекта.
12.	akmail (чрез Портал за обществени консултации)	1. Да се усъвършенства уредбата по отношение на застраховането на синдиците в чл. 663а ТЗ: - застраховката да е със срок поне 3 години, колкото средно трае производството; - договорът за застраховка да се сключва в 3-дневен срок от избора на синдика е неизпълнимо и др. § 26а. Член 663а се изменя така: Застраховане Чл. 663а. (1) В седмичен срок от избора и преди встъпване в длъжност синдикът се застрахова за вредите, които могат да настъпят вследствие на виновно неизпълнение на неговите задължения. (2) Застраховката по ал. 1 се сключва за срок най-малко три застрахователни периода, като всеки един от тях е една година. Този срок се удължава или се сключва нова застраховка не по-късно от 30 дни преди датата на изтичането му, ако дотогава не е приключило конкретното производство по несъстоятелност. Минималната застрахователна сума е в размер на 100 000 лв. на застрахователно събитие и 250 000 лв. за всички застрахователни	Неприети.	1. Да се усъвършенства уредбата по отношение на застраховането на синдиците: - застраховката следва да е осигурена за цялото време, докато трае производството и да се подновява, колкото е необходимо; - разпоредбата на чл. 663а, ал. 2 има за цел да стимулира синдика да осигури изпълнение на задължението си възможно най-скоро, като се очаква, че той вече е дал своето писмено съгласие за назначаването по производството. Останалите предложения се отнасят до подзаконовата нормативна уредба на условията за застраховка.

	събития за един застрахователен период. (3) Независимо от срока, за който е сключена, застраховката по ал. 1 осигурява покритие за периода, в който синдикът е назначен за синдик по конкретното производство по несъстоятелност, както и за 5-годишен период, следващ прекратяването на дейността на синдика по това производство, като синдикът не е длъжен да сключи допълнителна застраховка по смисъла на чл. 469, ал. 6 на Кодекса за застраховането. (4) Ограниченията на отговорността на застрахователя по застраховката по ал. 1 не могат да надхвърлят ограниченията на отговорността на синдика. (5) Когато правомощията на синдика се осъществяват от няколко лица, задължението за застраховане възниква поотделно за всяко едно от тях. (6) Синдикът представя на съда по несъстоятелността копие от договора за застраховка по ал. 1 и документи, удостоверяващи плащането на застрахователната премия, в седмичен срок от сключването или удължаването му.“		
	2. Осъвременяване размера на наказанията – Предлагам следните изменения: - в чл. 284, ал. 4 и 5 думите „глоба от 100 до 500 лв.“ да се заменят с имуществена санкция от 50 до 150 на сто от минималната работна заплата“; - в чл. 285, ал. 1 думите „50 лв.“ да се заменят с 50 на сто“.	Неприети.	2. Относно наказанията на синдика: Глобите за синдика са предвидени в действащата разпоредба на чл. 663, ал. 1 ТЗ: Когато синдикът не изпълнява задълженията си или ги изпълнява лошо, съдът може да му наложи глоба, която за всеки отделен случай не може да бъде по-голяма от едномесечното му възнаграждение. Не е установена необходимост от промяна на този принцип, а посочените разпоредби на чл. 284 и 285 нямат отношение към дейността на синдиците.
	3. Предложение: Член 655 се изменя така: „Исквания Чл. 655. (1) Синдик може да бъде физическо лице, което отговаря на следните условия:	Неприети.	Досега изключените от списъците на министъра на правосъдието и на Централната банка синдици, както и освободените от съда поради виновното им поведение бяха лишавани от възможността да упражняват

1. да не е осъждан като пълнолетен за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитиран;
2. да не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник;
3. по отношение на него да не е прилагана мярка по чл. 65, ал. 2, т. 11 от Закона за банките (отм., ДВ бр. 59 от 2006 г.) или по чл. 103, ал. 2, т. 16 от Закона за кредитните институции;
4. да има завършено висше юридическо или икономическо образование и не по-малко от 5-годишен стаж по специалността;
5. да е издържал успешно изпит за придобиване на квалификация по ред, определен в наредбата по чл. 655а, ал. 1, и да е включен в утвърден от министъра на правосъдието и обнародван в „Държавен вестник“ списък на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици;
6. да не е освобождаван като синдик на основание чл. 657, ал. 2 от този закон или по чл. 29, ал. 1, т. 6 или 7 и чл. 44, т. 3 от Закона за банковата несъстоятелност, освен ако след освобождаването му при наличие на условията по ал. 4 е включен в утвърден и обнародван от министъра на правосъдието списък по т. 5;
7. да не е временно отстранен от списъка по т. 5 по реда на ал. 3.

(2) Синдикът, за да бъде назначен в конкретно производство по несъстоятелност, освен на условията по ал. 1 трябва да отговаря и на следните условия:

1. да не е съпруг на длъжника или на кредитор и да няма родство с тях по права линия, по съребрена линия - до шеста, а по сватовство - до трета степен;
2. да не е кредитор в производството по несъстоятелност, с изключение за вземането за възнаграждение като синдик в това производство;
3. да не се намира с длъжника или с кредитор в отношения, които пораждат основателно съмнение

дейност като синдици завинаги, което бе неоправдано тежка санкция.

С оглед на това, в чл. 655, ал. 4 законопроекта се предвижда, че след изтичане на 3-годишен срок от влизане в сила на акта за тяхното заличаване от списъка на синдиците, синдиците имат право да възстановят правоспособността си, след подаване на заявление до министъра на правосъдието за вписване в регистъра на синдиците, без да полагат повторно изпит, ако отговарят на останалите законови изисквания.

В чл. 655, ал. 4 законопроектът допълнително ще предвиди, че вписването отново в списъка е възможно само веднъж и повторното изключване на синдика от списъка е окончателно.

Заличаването от списъка може да бъде временно, ако синдикът желае да възстанови правата си и подаде заявление и ако са не са налице пречки за това.

	за неговото безпристрастие, включително да не ги е представлявал в последните три години преди встъпването си в длъжност. (3) Министърът на правосъдието може да отстрани временно синдика от списъка по ал. 1, т. 5 в случай на: 1. настъпване на обстоятелство по ал. 1, т. 6 – за срок от 2 години; 2. извършаване на нарушения във връзка с дейността като синдик съгласно чл. 663, ал. 2 – за срок от 18 месеца; 3. невнасяне на вноска съгласно чл. 665а, ал. 2 – за срок от една година, а когато това неизпълнение е системно – за срок от 2 години. Тези промени подлежат на обнародване в „Държавен вестник“. (4) След изтичане на съответния срок по ал. 3, ако синдикът отговаря на изискванията по ал. 1, т. 1 – 4, министърът на правосъдието без необосновано забавяне издава заповед за повторно вписване на синдика в списъка по ал. 1, т. 5, без да е необходимо синдикът изрично да е заявил желание за това.“		
	4. Предлаганите промени на ал. 2 и 5 на чл. 782 не са съобразени с предлаганата промяна на чл. 655 и по-конкретно с това, че след промяната изискванията към синдика ще се съдържат в две от алинеите на чл. 655 (първата и втората), а не само в една (втората), както е в момента. Затова предлагам т. 2 и т. 4 на § 83 да се променят, както следва: <i>"2. В ал. 2 думите "с юридическо образование" и "на чл. 655, ал.2," се заличават.</i> Заб.: Така след промяната ал. 2 на чл. 782 ще гласи следното: <i>"(2) За доверено лице съдът назначава лице, отговарящо на изискванията за синдик."</i> 4. В ал. 5: а) в т. 3 думите „на чл. 655, ал. 2” се заменят с „за синдик”; б) в т. 5 след думите „по искане на“ се добавя „търговеца или“.	Неприети.	Съгласно чл. 782, ал. 2, съдът назначава лице, отговарящо на изискванията на чл. 655, ал. 2 за синдик. Същевременно, в новата редакция на чл. 655, ал. 2 от законопроекта се предвижда, че „освен на условията по ал. 1, синдикът трябва да отговаря и на други“. Така не е необходимо посочването отделно на ал. 1 в чл. 655.

		5. В проекта на мотивите към ЗИД на ТЗ не е посочено кое налага законът да влиза в сила от деня на обнародването му. С оглед на значимостта на предлаганите промени е необходимо обществеността да разполага с известно време, за да се запознае с тях преди законът да влезе в сила. Затова предлагам в § 108 думите "от деня на" да се заменят с "един месец след".	Приети.	5. Ще бъде предвидено влизане в сила на закона съгласно чл. 5, ал. 5 от Конституцията, с изключение на разпоредбите, за които се предвижда отложено влизане в сила.
		6. В проекта на мотивите към ЗИД на ТЗ не е посочено кое налага в чл. 773, ал. 1, т. 6 думите "неполагане на грижата на добрия търговец" да се заменят с "груба небрежност". При условие че в ТЗ на няколко места се употребява понятието "грижата на добрия търговец", човек не може да не се запита защо това понятие се заменя с друго само в чл. 773, ал. 1, т. 6, а не навсякъде в ТЗ. Предлаганата промяна е още по-трудно обяснима и с оглед на това, че липсва легално определение на понятието "груба небрежност". Затова предлагам да отпадне т. 2 на § 78 от ЗИД на ТЗ или (алтернативно) в допълнителните разпоредби на ТЗ да се добави определение за "груба небрежност".	Неприети.	6. Замяната на термина „неполагане на грижата на добрия търговец“ с „груба небрежност“ в чл. 773, ал. 1, т. 6 е съобразена с изискването на чл. 4, пар. 2 от Директива (ЕС) 2019/1023, което допуска ограничаване на производството по стабилизация по отношение на длъжници, които имат присъди или нарушения във връзка със задължението за счетоводна отчетност. Понятието „груба небрежност“ вече е въведено в ТЗ и съставлява форма на виновно поведение, за което длъжникът може да бъде санкциониран. Стабилизацията на търговеца не може да бъде отказана за неполагане на грижата на добрия търговец по смисъла на чл. 302 ТЗ, която е изискване при изпълнението на търговски сделки, но не е форма на виновно поведение.
13.	trybg (чрез Портал за обществени консултации)	Разширяване на определението за "Предприемач" „Чл. 760а. Предприемач по смисъла на този закон е всяко физическо лице, упражняващо стопанска дейност, занаят или професия, доколкото неговото предприятие по предмет и обем не изисква воденето на делата по търговски начин, или заемащо длъжност - управител на търговско дружество и притежаващо дялове в същото.“ Мотиви: Управителят и съдружник в търговско дружество ООД/ЕООД е също предприемач по смисъла на този закон, тъй-като отговаря за управлението и търговската дейност на дружеството, принуден е при финансиране от кредитни институции и банки да е съдължник със собствено имущество, освен ипотекираното имущество на дружеството. При обявена несъстоятелност на	Неприети	Предложената в чл. 760а дефиниция на „предприемач“ въвежда точно изискванията на чл. 2, пар. 1, т. 9 на Директива (ЕС) 2019/1023, като е съобразена изцяло с особеностите на националното законодателство. Директивата изрично дефинира като „притежател на дял от капитала“ лице, което има интереси на собственик по отношение на длъжника или стопанската дейност на длъжника, включително акционер, доколкото това лице не е кредитор. Притежателите на дял от капитала са отделна категория лица, които са изрично разграничени от предприемачите за целите на производствата по несъстоятелност, стабилизация и опрощаване на задължения на предприемачите. Понятието „предприемач“ по смисъла на директивата следва да не засяга длъжността на управителите или

		дружеството и останали неудовлетворени кредитори, по сегашния Търговски закон Управителя на ООД/ЕООД няма възможност да обяви личен фалит и да започне отново някаква стопанска дейност.		директорите на дружество, което следва да бъде третирано съгласно националното право (съображение 30 от преамбюла на директивата). Поради тези съображения включването на собствениците на търговски дружества и техните управителни органи в категорията предприемачи е неприложимо. Същевременно, законопроекът ще бъде съобразен с предложение за възстановяване на правата на управителните органи на търговеца, прекратен поради несъстоятелност, след изтичане на определен срок.
14.	Българска търговско-промишлена палата (чрез деловодство)	С предлаганите промени в чл. 637 ТЗ, ал. 1 отпада спирането на арбитражните производства, а ал. 7 се въвежда съществена промяна в действието на арбитражните решения по имуществени, граждански и търговски спорове – дерогира се установителното им действие и вземанията по тези решения се предявяват, оспорват и установяват по реда на глава четиридесет и трета. Предлаганите промени са неприемливи, имат дискриминационен характер и изразяват предразсъдъка към арбитражните съдилища.	Приети.	Срещу разпоредбата на § 12 от законопроекта относно промените в чл. 637, ал. 1 и 7 ТЗ са изразени основателни възражения и същата ще отпадне като текст на законопроекта.